

לקט ידיעות – יוני 2023

מנהלת התכנית: אל"ם (מיל') עו"ד פנינה שרביט ברוך

רכז התכנית ועורך הלקט: עו"ד גל רוזיליו

צוות המחקר: סתיו שם-טוב

♦ ידיעות מתוך ישראל

♦ ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

♦ ידיעות בינלאומיות

ידיעות מתוך ישראל

חקיקה

ב-13 ביוני אשרה מליאת הכנסת את בקשת הממשלה לחזור ולהכריז על מצב חירום לפי סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה.

פסיקה

בג"ץ 4249/23 עמותת חוזה חדש "קריים מיניסטר" נ' הקרן למורשת הכותל המערבי ב-4 ביוני דחה בג"ץ עתירה שהוגשה נגד החלטת הקרן למורשת הכותל המערבי לאסור על קיום אירוע לציון שחרור הכותל ולמען הדמוקרטיה ברחבת הכותל המערבי, כחלק מאירועי המחאה נגד ההצעות לשינויים במערכת המשפט.

בעזרת תעודת זהות ושנת לידה בלבד האם תלמידיהן מחזיקים ברישיון נהיגה ולגרשם או להשאירם בישיבה בהתאם לתוצאת הבירור.

ב-14 ביוני [נערכה](#) הצבעה חשאית בכנסת לבחירת נציגיה לוועדות המינויים לנושאי משרה שיפוטית, במסגרתה נבחרו ח"כ קארין אלהרר לוועדה לבחירת שופטים וח"כ פנינה תמנו לוועדה לבחירת דיינים.

ב-18 ביוני [אישרה](#) ממשלת ישראל החלטה שתקצר את תהליך קבלת אישורי הבנייה בהתנחלויות והודיעה שבכוונתה לקדם בנייה של אלפי יחידות דיור חדשות ביהודה ושומרון. בהמשך לכך, ב-26 ביוני [אישרה](#) מועצת התכנון העליונה ביהודה ושומרון 5,700 יחידות דיור ברחבי האזור. בתגובה לצעדים אלו, [מזכ"ל האו"ם וארה"ב](#) מתחו ביקורת על ישראל וקראו להימנע ממהלכים חד צדדיים. 20 ביוני, [Reuters](#); 26 ביוני, [Reuters](#).

ב-20 ביוני [נערכו](#) בחירות למוסדות לשכת עורכי הדין בישראל, במסגרתן עו"ד עמית בכר נבחר לכהן כראש לשכת עורכי הדין.

ידיעות בינלאומיות הקשורות לישראל

ב-8 ביוני [פרסמה](#) ועדת החקירה הבינלאומית העצמאית של האו"ם בנוגע לשטחים הפלסטינים הכבושים, שהוקמה על ידי מועצת זכויות האדם של האו"ם (UNHRC) בחודש מאי 2021 כדי לחקור אירועים הקשורים במבצע "שומר החומות", דו"ח [וממצאי חקירה](#) אודות תקיפה, הגבלה והטרדה של ארגוני חברה אזרחית על ידי ישראל, הרשות הפלסטינית וחמאס. בתגובה לדו"ח, [פרסמו](#) 27 מדינות בהובלת ארצות הברית, הצהרה משותפת, במסגרתה הביעו חשש מכך שסמכויות הועדה אינן ברורות וקראו להפסקת היחס הלא פרופורציונלי שמוקדש לישראל. 8 ביוני, [הודעת המועצה](#).

ב-9 ביוני [פרסמה](#) הדו"ח המיוחדת של האו"ם לעניין מצב זכויות האדם בשטחים הפלסטינים הכבושים, פרנסיסקה אלבנזה, דו"ח בנושא שלילת חירות ומעצרים שרירותיים של פלסטינים.

ב-12 ביוני [פרסם](#) ארגון החינוך, המדע והתרבות של האו"ם (UNESCO) כי ארצות הברית החליטה לחזור בה מהחלטתה לעזוב את הארגון בשנת 2017 על רקע מספר החלטות אנטי ישראליות שהתקבלו בו ומבקשת לשוב ולקחת בו חלק. בהמשך לכך, ב-30 ביוני [אישרו](#) המדינות החברות בארגון החלטה זו.

ב-15 ביוני [הודיעה](#) הוועידה על תביעות יהודיות חומריות כנגד גרמניה כי הגיעה להסכם מול משרד האוצר הגרמני במסגרתו ממשלת גרמניה תקצה כ-1.4 מיליארד דולר בשנה הקרובה לטובת צרכיהם של ניצולי השואה החיים ברחבי העולם, ותאריך את תוקף התשלום השנתי החד פעמי שניתן למקבלי קרן הסיוע עד לשנת 2027.

15 ביוני, [Jpost](#).

ב-26 ביוני הודיע ממשל ביידן לישראל כי ארצות הברית תפסיק לממן ולשתף פעולה עם מחקר ופעילות אקדמית שמתרחשים בשטחי יהודה ושומרון ורמת הגולן.

27 ביוני, [The Times of Israel](#).

ב-26 ביוני [הודיעה](#) ממשלת קנדה על המשך תמיכתה הכלכלית בסוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם לפליטים פלסטינים במזרח הקרוב (UNRWA), בסכום של כ-100 מיליון דולר.

ב-27 ביוני [פרסם](#) המתאם המיוחד של האו"ם לתהליך השלום במזרח התיכון, תור ונסלן, תדרוך עיתי למועצת הביטחון לאור החלטה 2334 (2016) והתייחס לעלייה ברף מקרי האלימות ביהודה ושומרון, להרחבת מדיניות ההתנחלויות ולקשיי הפלסטינים.

27 ביוני, [הודעת המתאם המיוחד](#).

ב-29 ביוני [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2689 (2023) במסגרתה הוארך בחצי שנה המנדט של כוח שמירת השלום הבינלאומי בגבול בין ישראל וסוריה (UNDOF).

29 ביוני, [הודעת מועצת הביטחון](#).

ב-30 ביוני [פרסמה](#) מועצת זכויות האדם של האו"ם (UNHRC) עדכון לרשימת המיזמים העסקיים הקשורים לשטחים הפלסטינים הכבושים.

30 ביוני, [הודעת המועצה](#).

ידיעות בינלאומיות

[פלישת רוסיה לאוקראינה](#)

ב-5 ביוני [קבע](#) בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) כי יש לקבל 32 מתוך 33 בקשות ההתערבות שהגישו מדינות חברות לפי סעיף 63 לחוקת בית הדין, בנוגע להליך שפתחה אוקראינה בגין הפרה של רוסיה את האמנה בדבר מניעתו וענישתו של הפשע השמדת עם.

לניתוח ההחלטה ראו: 13 ביוני, [ג'ולייט מקינטייר](#), [EJIL: Talk!](#).

ב-6 ביוני [פוצץ](#) סכר נובה קחובקה בדרום אוקראינה בנסיבות שאינן ודאיות. פיצוץ הסכר הוא האירוע המשמעותי ביותר של נזק לתשתיות אזרחיות מאז תחילת הלחימה באוקראינה ותוצאותיו ההרסניות כוללות הצפה של עשרות כפרים באזור, עזיבה של עשרות אלפי אנשים את בתיהם

ונזקים כלכליים ואקולוגיים רחבי היקף. בשל חומרת האירוע, התעוררו סביבו שאלות רבות הקשורות בדין הבינלאומי.

לניתוח משמעויות אפשריות של פיצוץ הסכר בראי המשפט הבינלאומי ראו: 6 ביוני, **מרקו מילנוביץ'**, [EJIL:Talk!](#); 9 ביוני, **תומאס אובל הנסן**, [Just Security](#); 12 ביוני, **טום דנבאום**, [Lawfare](#); 13 ביולי, **מארה טיגנינו**, **טדסה קבבאו וקרוליין פלטון**, [Articles of War](#).

ב-23 ביוני **הטייל** האיחוד האירופי סנקציות נוספות על רוסיה, במסגרתן ננקטו צעדים שמטרתם חיזוק שיתוף הפעולה עם מדינות שלישיות כדי למנוע עקיפת סנקציות ו**הורחבה** רשימת האישים והגופים עליהם חלות הסנקציות.

ב-27 ביוני **פרסם** משרד הנציב העליון של האו"ם לזכויות האדם (OHCHR) דו"ח אודות מעצר, כליאה והחזקה בשבי של אזרחים במסגרת פלישת רוסיה לאוקראינה.

דיני מלחמה

ב-27 ביוני **פרסם** מזכ"ל האו"ם, אנטוניו גוטרש, את הדו"ח השנתי בנוגע לילדים במצבי עימות מזוין לשנת 2022.

27 ביוני, **הודעת הנציג המיוחד של המזכיר הכללי לילדים ועימותים מזוינים**; 27 ביוני, **תקציר הדו"ח**. לביקורת על אי-הכללתה של ישראל ברשימה ראו למשל הודעת **HRW**.

מאבק בטרור

ב-15 ביוני ביקש בית המשפט הפדרלי בארגנטינה מהאינטרפול להוציא צווי מעצר והסגרה לארבעה לבנונים, שלושה מהם חיים בדרום אמריקה, בגין חשד כי היו מעורבים בפיגוע ההתאבדות בבניין הקהילה היהודית בארגנטינה בשנת 1994 שבו נרצחו 85 בני אדם.

16 ביוני, [The Times of Israel](#).

ב-16 ביוני הרשיע חבר מושבעים בבית המשפט המחוזי בעיר פיטסבורג בארה"ב את רוברט באוורס בכל 63 סעיפי האישום נגדו, בגין ביצוע הטבח בבית הכנסת "קהילת עץ חיים" בשנת 2018, שבו נרצחו 11 בני אדם.

16 ביוני, [NY Times](#).

ב-21 ביוני **הרשיע** בית המשפט האזורי העליון של קובלנץ בגרמניה את נדין ק., אזרחית גרמניה שטסה לעיראק והצטרפה יחד עם בעלה לארגון דאעש, וגזר עליה 111 חודשי מאסר בגין ביצוע פשע נגד האנושות של שעבוד אישה ממוצא יזידי, חברות בארגון טרור והחזקת נשק בלתי חוקית.

משפט בינלאומי פלילי וחקירות על פשעי מלחמה

ב-1 ביוני **ז'נה** בית המשפט הפדרלי של מדינת ניו סאות' ויילס באוסטרליה את תביעת הדיבה שהגיש בן רוברטס-סמית', החייל המעוטר ביותר באוסטרליה, המוכר כגיבור מלחמה במדינה, נגד מספר כלי תקשורת בהם נטען כי ביצע פשעי מלחמה, הכוללים רצח של אזרחים חפים מפשע, במסגרת שירותו באפגניסטן. בפסק הדין נקבע כי הטענות שהוצגו בתקשורת ביחס למעורבותו של רוברטס-סמית' בפשעי מלחמה ובניסיון להסתירם, מבוססות דיין כדי לעמוד בנטל ההוכחה של המשפט האזרחי.

לסיכום הפרשה ראו: 2 ביוני, **מלאני אובריאן**, **Opinio Juris**; לניתוח פסק הדין ראו: 14 ביוני, **דאגלס גילפוייל**, **Articles of War**.

ב-6 ביוני **קבע** המנגנון השיורי הבינלאומי לבתי משפט פליליים (IRMCT) כי פליסיאן קבוגה, המואשם במעורבות רחבת היקף ברצח העם ברואנדה בשנת 1994, אינו כשיר לעמוד לדין בשל מצבו הבריאותי. עם זאת, הוחלט כי האישומים נגד קבוגה יתבררו במסגרת הליך שיפוטי אלטרנטיבי שיכריע בשאלת האשמה מבלי להידרש להרשעתו או לגזירת עונשו.

ב-13 ביוני **פורסמו** התוכניות האסטרטגיות של גופי בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) לשנים 2023-2025.

ב-15 ביוני **פורסם** כי הרפובליקה הדמוקרטית של קונגו הגישה הפניה חדשה לבית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) במסגרתה התבקש לחקור חשדות לביצוע פשעים שבסמכות בית הדין במחוז קיבו במדינה החל מינואר 2022.

ב-27 ביוני **אישרה** ערכאת קדם המשפט של בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) למשרד התביעה להמשיך בחקירה בנוגע למצב בוונצואלה, שהוקפאה בשנת 2022 עקב הודעת ונצואלה על כוונתה לחקור את החשדות בעצמה.

זכויות אדם

ב-8 ביוני **הגישו** הולנד וקנדה בקשה לבית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) לפתוח בהליך לבחינת אחריותה של סוריה לביצוע הפרות של האמנה נגד עינויים ונגד טיפול וענישה אכזריים, בלתי-אנושיים או משפילים (CAT) בגין מעשים שהתרחשו במדינה מאז פרוץ מלחמת האזרחים בשנת 2011.

לניתוח משמעויות הגשת הבקשה ראו: 17 ביולי, **ורוניקה בלינטאני ומוהנאד שרבאטי**, **Opinio Juris**.

ב-9 ביוני **פרסם** מזכ"ל האו"ם, אנטוניו גוטרש, דו"ח בנוגע לצרכים הומניטריים ברפובליקה הערבית הסורית.

ב-26 ביוני [פרסמה](#) פינולה ד. ני אולין, העומדת בראש גוף הדיווח מיוחד של האו"ם בנושא זכויות אדם ולוחמה בטרור, דו"ח בעקבות ביקורה בארצות הברית ובמתקן המעצר במפרץ גואנטנמו. לניתוח הדו"ח ראו: 29 ביוני, [סקוט רוהם](#), [Just Security](#).

ב-29 ביוני [אימצה](#) העצרת הכללית של האו"ם החלטה המקימה גוף עצמאי שמטרתו לבצע חקירות אודות גורלם של הנעדרים הרבים בסוריה מאז פרוץ מלחמת האזרחים במדינה בשנת 2011. 29 ביוני, [הודעת האו"ם](#).

סייבר, טכנולוגיה ופרטיות

ב-2 ביוני [הזהירה](#) מועצת הגנת הפרטיות ביפן את חברת OpenAI, מפעילת ChatGPT, מפני הפרת חוקי הגנת הפרטיות במדינה, ודרשה ממנה לבצע התאמות במדיניות איסוף המידע שלה כדי להלום את הוראות הדין היפני.

ב-3 ביוני [חתם](#) נשיא ארצות הברית, ג'ו ביידן, על חוק המורה לרשות התעופה הפדרלית (FAA) להקים כוח משימה לבחינת עדכונים ושיפורים למערכת מבזק מבצעי הטיס (NOTAM) בארה"ב, לאחר שזו קרסה בחודש ינואר והובילה לקרקוע כל טיסות הפנים במדינה.

ב-22 ביוני [אימצ](#) הפרלמנט הקנדי את "חוק החדשות המקוונות" שמחייב פלטפורמות דיגיטליות לנהל משא ומתן הוגן עם אתרי חדשות קנדיים ולשלם להם על השימוש בתוכן החדשותי שלהם בשירותיהם. בתגובה לחוק, חברת מטא הודיעה כי תחסום תוכן חדשותי בפלטפורמות שבבעלותה עבור משתמשים קנדיים. 23 ביוני, [Reuters](#).

ב-22 ביוני [קבע](#) בית הדין האירופי לצדק (CJEU), אגב דיון בעתירתו של עובד בנק שנודע לו שעובדים אחרים עיינו בפרטיו האישיים אך הבנק סירב לפרט מתי ומדוע עשו זאת, כי לכל אדם יש זכות לדעת מתי עיינו במידע אישי שמוחזק אודותיו ולאליו מטרות נעשה עיון זה. 22 ביוני, [תקציר פסק הדין](#).

ב-27 ביוני [פרסם](#) ממשל ביידן מזכר המפרט את סדרי העדיפויות בהשקעה באבטחת סייבר לשנת התקציב 2025.

מדיניות ביטחונית וצעדים ביטחוניים

ב-2 ביוני [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2685 (2023) במסגרתה האריכה את המנדט של כוח הסיוע המשולב של האו"ם לסודן (UNITAMS) עד ה-3 בדצמבר 2023. 2 ביוני, [הודעת מועצת הביטחון](#).

ב-14 ביוני [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2686 (2023) במסגרתה קראה לקהילה הבינלאומית לפעול כדי למנוע שיח שנאה, הסתה, גזענות ומעשים של קיצוניות.
14 ביוני, [הודעת מועצת הביטחון](#); לניתוח ההחלטה ומשמעויותיה ראו: 23 ביוני, [ססקיה ברכנמאכר](#), [Just Security](#).

ב-22 ביוני [פרסם](#) מזכ"ל האו"ם, אנטוניו גוטרש, דו"ח עיתי בדבר יישום החלטות מועצת הביטחון ברפובליקה הערבית הסורית.

ב-27 ביוני [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2687 (2023) במסגרתה האריכה בחצי שנה את המנדט של משימת המעבר של האיחוד האפריקאי בסומליה (ATMIS).
27 ביוני, [הודעת מועצת הביטחון](#).

ב-30 ביוני [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2690 (2023) במסגרתה הפסיקה את המנדט של כוח המשימה המשולב של האו"ם למאלי (MINUSMA).
30 ביוני, [הודעת מועצת הביטחון](#).

סנקציות

ב-1 ביוני [הטילה](#) ארצות הברית סנקציות כלכליות על ארבע חברות סודניות שפעולתן תורמת להימשכות והסלמת הסכסוך האלים בסודן.

ב-2 ביוני [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2684 (2023) במסגרתה האריכה בשנה את האישור שניתן למדינות לערוך מול חופי לוב בדיקה לכלי שיט, שיש חשד כי הם משמשים להפרת אמברגו הנשק שהוטל על המדינה.
2 ביוני, [הודעת מועצת הביטחון](#).

ב-27 ביוני [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2688 (2023) במסגרתה האריכה עד ה-1 באוגוסט 2024 את משטר הסנקציות שהוטל על הרפובליקה הדמוקרטית של קונגו, ואת המנדט של קבוצת המומחים שמפקחת על יישום הסנקציות.
27 ביוני, [הודעת מועצת הביטחון](#).

ב-28 ביוני [אימצה](#) הקונגרס הלאומי העממי הסיני חוק יחסי חוץ חדש, במסגרתו הורחבו סמכויותיו של הממשל לנקוט בצעדי תגמול נגד סנקציות והתערבות חיצונית בריבונותה של סין.

שלטון החוק וחזיונות פוליטיות

ב-2 ביוני גזר בית המשפט הפדרלי בפלורידה מאסר עולם על רודולף ג'אר, איש עסקים ועברייני סמים מורשע, בגין קשירת קשר לביצוע הרצח של נשיא האיטי, ז'ובנל מואיז, בחודש יולי 2021. [Guardian](#), 2 ביוני.

ב-5 ביוני [קבע](#) בית הדין האירופי לצדק (CJEU) כי הרפורמה המשפטית שבוצעה בפולין בשנת 2019, במסגרתה הוקם גוף משמעותי חדש לשופטים, צומצמה סמכות בתי המשפט לבצע ביקורת שיפוטית לאור הדין האירופי, ונקבע כי על שופטים לפרסם ברשת מידע אודות חברותם ותמיכתם בעמותות ובמפלגות פוליטיות בעבר, מפרה את הדין האירופי ופוגעת בשלטון החוק ובעצמאות השיפוטית. 5 ביוני, [תקציר פסק הדין](#).

ב-8 ביוני [קבע](#) בית המשפט העליון של ארצות הברית כי מפת אזורי ההצבעה החדשה שהוצעה במדינת אלבמה מעניקה יתרון בלתי הוגן למצביעים לבנים ורפובליקנים, מפלה מצביעים שחורים ומפרה את הוראות חוק זכות ההצבעה משנת 1965, שנועד לאכוף את האיסור החוקתי על אפליה בזכות הבחירה מחמת גזע. 8 ביוני, [Guardian](#).

ב-9 ביוני [הוגש](#) כתב אישום בן 37 סעיפים נגד נשיא ארצות הברית לשעבר, דונלד טראמפ, בגין שורה של עבירות הקשורות בסילוק לא חוקי של מסמכים מסווגים מן הבית הלבן וניסיון להסתירם. זהו כתב האישום השני שמוגש נגד טראמפ, לאחר שבחודש מרץ הוגש נגדו כתב אישום בגין שורה של עבירות הונאה ותרמית אגב תשלום דמי שתיקה לנשים איתן קיים לכאורה יחסים בעודו נשוי. 9 ביוני, [Reuters](#); לסיכום מקיף אודות הפרשה ראו: 14 ביוני, [סקוט ר. אנדרסון](#), [אנה באוור](#), [היימין האן](#), [טיילר מקבריין](#), [רוג'ר פרלופ](#), [סטפני פל](#), [קתרין פומפיליו](#), [אלן ז. רוזנשטיין](#) ו**בנג'מין וויטס**, [Lawfare](#); לניתוח והסבר אודות המסמכים שנמצאו אצל טראמפ ראו: 14 ביוני, [מאט טייט](#), [Lawfare](#); לניתוח היבטי ביטחון לאומי של הפרשה ראו: 10 ביוני, [טס ברידג'מן](#) ו**בריאנה רוזן**, [Just Security](#); לניתוח היבטי ענישה ביחס לדין הפלילי האמריקאי ראו: 12 ביוני, [דיוויד אהרון](#), [Just Security](#).

ענייני הגירה

ב-9 ביוני [אימצ](#) הפרלמנט של יפן תיקון שנוי במחלוקת ל"חוק בקרת הגירה והכרה בפליטים" המאפשר למדינה לגרש מבקשי מקלט שבקשתם נדחתה שלוש פעמים.

ב-16 ביוני [קבע](#) בית המשפט העליון של קנדה כי הסכם "מדינה שלישית בטוחה" בין ארצות הברית וקנדה, הקובע כי מבקש מקלט שמגיע לאחת משתי המדינות צריך להגיש את בקשתו במדינה הראשונה אליה נכנס, ולכן על קנדה להחזיר מבקשי מקלט שהגיעו אליה דרך ארה"ב, אינו מפר את

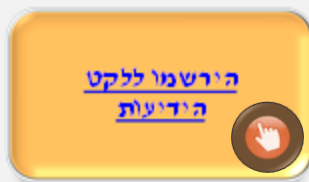
סעיף 7 לכתב הזכויות והחירויות הקנדי המגן על הזכות לחיים, חירות וביטחון, והעביר את הדיון בשאלה האם ההסכם מפר את סעיף 15 לכתב הזכויות, המגן על הזכות לשוויון, לבית המשפט הפדרלי.

ב-23 ביוני **קבע** בית המשפט העליון של ארצות הברית כי חוק פדרלי המפליל עידוד או קריאה להגירה בלתי חוקית אינו מפר את התיקון הראשון לחוקה האמריקנית.

ב-23 ביוני **דחה** בית המשפט העליון של ארצות הברית עתירות שהגישו פרקליטי המדינות של טקסס ולואיזיאנה נגד מדיניות ההגירה של ממשל ביידן, במסגרתה הונחו גופי ההגירה לעצור את כל הגירושים מלבד של אישים המהווים איום על הביטחון הלאומי, ביטחון הציבור וביטחון הגבולות.

ב-28 ביוני **דחה** בית המשפט העליון של בריטניה עתירה של פליטה פלסטינית שנמלטה מסוריה ללבנון וביקשה להשתתף בתכנית של ממשלת בריטניה לקליטת פליטים שנמצאים בטיפול סוכנות האו"ם לפליטים אך נדחתה משום שהיא מטופלת באונר"א, וקבע שהחובה לנהוג בשוויון המעוגנת בחוק הבריטי, המחייבת את כל הרשויות הציבוריות במדינה, לא חלה בנסיבות אלו, בהן מדובר בזכות לפנים משורת הדין כלפי מי שאינו מתגורר במדינה.

לקט הידיעות "משפט וביטחון לאומי" מתפרסם אחת לחודש. [צפו בלקטי הידיעות הקודמים](#).

*אם נתקלתם בבעיה בהרשמה, ניתן להירשם על ידי שליחת שם מלא וכתובת דוא"ל ל- galr@inss.org.il

ניתן למצוא אותנו ב:

© 2017 כל הזכויות שמורות